

Martinov glas

Včeraj za danes in jutri.

Glasilno občine Šmartno pri Litiji - številka 8 - leto izdaje 1 - december 2006

ŽUPANOV KOTIČEK

Miklavž je in bo

December je mesec, v katerem je največ prazničnega vzdušja.

Začne se z Miklavžem, ki obdari pridne otroke in tudi odrasle. Sam imam lepe spomine na Miklavža; vedno je bilo lepo, samo preživeti sem moral urico ali dve strahu pred peklenščki. Po navadi so nas otroke pred njimi obvarovali starši in molitev.

Naslednje jutro nas je čakalo presečenec: dobrote, ki jih je prinesel Miklavž. Mamo sem vprašal, kako je Miklavž lahko prišel do okna, kjer so bili nastavljeni peharji. Odgovorila je, da je splezal po tisti palici, ki jo nosi s seboj. Celo leto sem nato poskušal plezati po tankih deblih v gozdu, pa mi ni uspelo priti nikamor. O tem, da Miklavž to zmore, pa sem bil prepričan.

Vsem želim mirne, tihe in blagoslovljene božične praznike in zdravo leto 2007.

Vaš župan
Milan Izlakar

JAVNO SPOROČILO

krajanov Javorja - Šmartno pri Litiji

Krajanov Javorja sporočamo vsem, ki prihajajo v Javorje zaradi vožnje z motokros motorji na Felčič vrhu oziroma katerem koli delu Javorja z okolico, da njihovo početje obsojamo in so v našem delu lepe in neokrnjene narave tudi nezaželjeni gostje. Hkrati javno pozivamo vse službe na lokalni in državni ravni, da končno ustrezno ukrepajo in s tem zaščitijo večinski del krajanov Javorja pred peščico posameznikov, ki skušajo s svojim nasilnim, brezvestnim in podlim načinom vsiliti za krajane popolnoma nesprejemljivo dejavnost.

Krajanov smo tudi odločeni, da pod nobenim pogojem in nikoli ne bomo dovolili tovrstnega početja, ki bistveno zmanjšuje kakovost bivanja v Javorju in njegovi širši okolici. Tako krajanov kot tudi vse ljubitelje narave, pohodništva in vasi Javorje pa prosimo, da nas v naših prizadevanjih podprete, za kar se vam že vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Večinski del krajanov Javorja

Besede iz uredništva

Veseli nas, da je pred vami osma, a žal za letos zadnja številka našega časopisa. S pomočjo sodelavcev v uredništvu, zunanji sodelavci in vsemi, ki ste pošiljali prispevke, nam je uspelo letos začrtati in utrditi pot glasilu, ki smo ga vsi skupaj sprejeli za svojega. Mogoče nam v uredništvu ni uspelo z vsakim izvozom zadovoljiti želje in pričakovanja vsakogar, a vendar smo se trudili, da bi zajeli čimveč zanimivosti in o njih tudi pisali. Tako je ena od prednostnih nalog za naslednje številke povečanje obsega strani, saj bi s tem lahko zajeli širšo vsebinsko shemo, ki bi glasilu naredila še zanimivejše.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem za dosedanje sodelovanje, obenem pa povabili še ostale, da s svojimi prispevki tudi v naslednjem letu sodelujete pri soustvarjanju Martinovega glasu, saj verjamemo, da je in tudi še bo obilica dogodkov, o katerih bo vredno pisati, jih fotografirati in beležiti za vse nas...

Uredništvo

Noč čarovnic

Na zadnjo oktobrsko noč smo tudi letos na gradu Bogenšperk pripravili prireditev Noč čarovnic.

Vsem so znane keltske in ameriške korinje tega praznika, ki pa s slovensko tradicijo nimajo veliko skupnega. In vendar so čarovnice v preteklosti burile domišljijo slovenskega človeka. Tako je tudi Janez Vajkard Valvasor del svojega raziskovanja in razmišljanja posvetil čarovnicam in vražam na Slovenskem. Njegovo delo, ki je danes predstavljeno v muzejski zbirki Vraževerje, so obiskovalcem z veseljem predstavile naše čarovnice - vodičke.

Obiskovalci, čarovniki, čarovnice in druge maske, ki so prišli na grad, so lahko ustvarjali v delavnicah, se sprehodili po tržnici, si ogledali prikaz ročne izdelave papirja, vžiga na les, se

spopadli s skrivnostjo vrteče mize ... Otroci so bili navdušeni nad predstavitvijo malega čarovniškega živalskega vrta Družinskega gledališča Kolenc. Staro in mlado pa je navijalo ob izboru naj coprnice Bogenšperke, ki smo ji letos prvič podarili simbolično zlato metlo. Na koncu smo stisko in nemoč obsojone čarovnice začutili v gledališki predstavi, ki se je končala s sežigom čarovnice na grmadi.

Tako smo zaključili prireditveni program, večer ob prijetnem druženju pa se je nadaljeval dolgo v noč.

U. Pavlica
Javni zavod Bogenšperk

Martinovanje v Šmartnem

Za vinogradnike je vsekakor najpomembnejši jesenski čas, ko se veselimo svojega pridelka, trgatve in kasnejšega kletarjenja.

Pri vseh opravilih tako v vinogradu kakor kasneje v kleti se moramo kar potruditi, slediti strokovnim dognanjem, da se na koncu s kozarcem v roki ob degustaciji z veseljem ozremo na naš letošnji trud in z zadovoljstvom ugotovimo, da vse, kar smo postorili, ni bilo zaman.

Vinogradniki Vinogradniškega društva »Štuc« Šmartno pa smo si za letošnji jesen zadali še nekaj nalog, kot so: sodelovanje na martinovem sejmu, kjer smo predstavili svojo dejavnost, izvedba pohoda po vinogradniški poti na območju Primskovega in seveda organizacija in izvedba martinovanja v Šmartnem, kar je pomenilo vrhunec vseh nalog, ki smo si jih zadali v letošnjem letu.

Lahko ocenimo, da se je martinovanje prav po zaslugi našega društva že drugič odvijalo na starem mestu, na »placu« pred farno cerkvijo v Šmartnem, kjer se je zopet pokazalo, da prostor pozitivno vpliva na naše počutje, nas združuje, vliva veselje in zbrano množico zadrži pozno v noč.

Množica ljudi, zbranih od vsehposod, ki je napolnila osrednji trg pred cerkvijo, je prisostovala blagoslovu vina oziroma krstu mladega vina - mošta v vino, ki sta ga opravila litijski in šmarski dekan, za kulturni program so poskrbeli pevci Okteta Valvasor, ki so zapeli nekaj napitnic. Po končanem obredu in pozdravnih nagovorih pred-

sednika društva in šmarskega župana se je pričelo sproščeno druženje s plesom, obiskovalci pa so se okrepčali s hrano z različnih in dobrim vinom.

Organizacija in izvedba martinovanja zahtevata od organizatorja veliko odgovornost, vključitev večjega števila članstva, veliko vloženega truda in dela ter seveda na koncu veliko stroškov. Omeniti velja, da fiksni stroški organizacije (plačilo raznih taks, soglasji in dovoljenja - predvsem za popolno zaporo ceste) takšne prireditve, kot je martinovanje, močno presegajo zaslužek s prireditve, seveda pri tem ne upoštevamo vse delo, ki so ga člani za martinovanje na »placu« opravili zastonj.

Vodstvo Vinogradniškega društva se za pomoč pri organizaciji in izvedbi martinovanja zahvaljuje PGD iz Šmartnega, Velike Kostrevice, Vintarjevca, Okteta Valvasor, obema dekanoma in vsem drugim, ki ste kakorkoli pripomogli k uspešnemu martinovanju v Šmartnem. Posebna zahvala pa velja Občini Šmarto pri Litiji, ki je izkazala velik posluš za organizacijo martinovega sejma in martinovanja ter drugih dejavnosti, ki so se v tem času odvijale v Šmartnem.

Za Vinogradniško društvo Štuc Šmartno je organizacija martinovanja v Šmartnem tudi v bodoče velik izziv in obveznost, ki jo bomo vsekakor zmogli.

Jože Perme

KOLENDAR PRIREDITEV V DECEMBRU

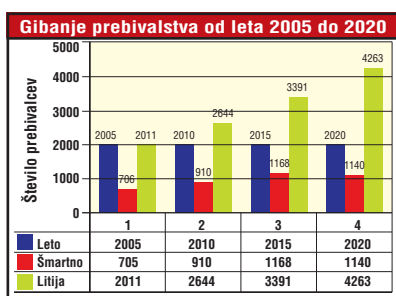
dan	datum	ura	prireditev	kraj
ponedeljek	4.12.	18.00	Otvoritev razstave: PISALI SO O NAS...	avla Občine
sobota	9.12.	18.00	Gled. pr.: CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO, KD Svoboda Lobjo	Kulturni center
sobota	9.12.	21.00	»Balkan party«	Mladinski center
torek	12.12.	18.00	URA PRAVLJIC	Knjižnica Litija
torek	12.12.	18.00	Otvoritev razstave slik in kipov J. Jamšek in B. Stine	Knjižnica Litija
petek	15.12.	18.00	OTROŠKA MATINEJA: Dedek Mráz s Stenom Vilerjem	Kulturni center
sobota	16.12.	21.00	Zabava »Mednarodni narodnjaki«	Mladinski center
torek	19.12.	19.00	Potopisno predavanje: ARMENIJA in AZERBAJDŽAN, L. Vrankar	Knjižnica Litija
četrtek	21.12.	19.30	Gledališki abonma in izven: 5 ŽENSK.COM, Špas teater	Kulturni center
petek	22.12.	19.00	Premiera: »NA VALOVIH SAVE«: dok. film o zgod. rečnega prom.	Kulturni center
sobota	23.12.	21.00	Drum'n base in Božiček	Mladinski center
ponedeljek	25.12.	19.00	BOŽIČNI KONCERT: MePZ Sv. Nikolaj Litija	Cerkev sv. Nikolaja
sreda	27.12.	19.00	BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT: Pihalni orkester Litija	Športna dvorana Litija
sobota	30.12.	21.00	Glasba iz 60. in 70. let in dedek Mráz	Mladinski center

Razvoj socialnega varstva za starejše v obdobju 2006 do 2010

Tako v Sloveniji kot v vsej zahodni Evropi se življenjska doba podaljšuje, stopnja rodnosti je nizka, prebivalstvo se stara, medgeneracijska solidarnost vse bolj obremenjuje aktivno prebivalstvo.

Podaljševanje življenjske dobe, staranje in nadaljnje spreminjanje strukture prebivalcev ima za posledico, da se zmanjšuje delež populacije v starosti 15-64 let ter povečuje delež v starosti nad 65 let in nad 80 let. Enake trende razvoja kot v Sloveniji opazamo tudi v Upravni enoti Litija, v obeh občinah, bolj izrazito pa v občini Litija, kar je razvidno iz naslednjega grafa, ki prikazuje gibanje prebivalcev nad 65 let od leta 2005 do 2020.

Strategijo razvoja varstva starejših določajo že Zakon o socialnem varstvu, Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006 – 2010, v pripravi je zakon o dolgotrajni oskrbi in drugi podzakonski akti. Prednostna naloga vseh programov je, da se storitve za starejše zagotovijo čim bolj enakomerno oziroma, da se približajo uporabnikom. Razvija se široka mreža storitev, ki naj bi zagotavljala socialno varstvo starih, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo. Obsega osnovno oskrbo, ki pomeni bivanje in organizirano prehrano, socialno oskrbo, ki pomeni varstvo ter posebne oblike varstva ter zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstva. V varstvo in oskrbo v domovih za starejše je sedaj vključenih 4,5% prebivalcev, nov program predvideva 5% vključenih prebivalcev, starih 65 let in več.

a) pomoč na domu – storitve pomoči družini na domu, s katero se upravičencem nadomešča in odmika vstop v institucionalno varstvo. Do sedaj je nacionalni program socialnega varstva predvideval 1,8% vključenost uporabnikov. Nov nacionalni program predvideva naslednji normiran obseg: zagotovi se socialna oskrba na domu za 3% oseb starih 65 in več let oziroma za 0,05% drugih odraslih oseb, ki potrebujejo pomoč na domu zaradi invalidnosti, hude bolezni ali drugih razlogov. Pomoč na domu sedaj izvaja za

področje obeh občin Center za socialno delo Litija. Iz proračuna občine se financira pomoč družini na domu, najmanj v višini 50% subvencije k ceni storitve in v višini, za katero je upravičencem oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen plačila. Pomoč na domu trenutno uporablja 9 občanov šmartske občine in 29 občanov litijske občine, skupaj 38.

b) organizirano varstvo v dnevni centrih – namen dnevnega centra je organiziranje časovno omejene socialno-varstvene storitve za starejše osebe, ki dnevno prihajajo v prostore dnevnega centra. Dnevni center je organiziran v okviru doma starejših oseb ali kot samostojen objekt. Število vključenih uporabnikov je sedaj 0,12% starejših od 65 let. V organizirano varstvo v dnevni centrih bo po novem programu predvidoma vključenih najmanj 0,3% starejših oseb, starih 65 in več let, ki potrebujejo dnevno organizirano varstvo.

V Domu Tisje lahko trenutno zagotavljamo dnevno varstvo za 8 uporabnikov, dejansko pa se v varstvo vključuje do 6 uporabnikov, eden prihaja iz šmartske občine in 5 iz litijske.

c) dom za starejše je socialno varstveni zavod, ki opravlja institucionalno varstvo starejših, s katerim se upravičencem nadomešča ali dopolnjuje funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo. Obsega osnovno oskrbo, ki pomeni bivanje in organizirano prehrano, socialno oskrbo, ki pomeni varstvo ter posebne oblike varstva ter zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstva. V varstvo in oskrbo v domovih za starejše je sedaj vključenih 4,5% prebivalcev, nov program predvideva 5% vključenih prebivalcev, starih 65 let in več.

d) oskrba v drugi družini – druga družina je storitev institucionalnega varstva in se izvaja v družini, ki ni sestavljena iz družinskih članov upravičenca. V to obliko varstva naj bi bilo

vključenih najmanj 0,3% prebivalcev, starih 65 let in več let. Na področju Upravne enote Litija zaenkrat te oblike varstva še nimamo. Izvajalci pa bodo pogodbo podpisovali s Centrom za socialno delo Litija, kot določa zakon o socialnem varstvu.

Storitev institucionalnega varstva v drugi organizirani obliki je lahko zagotovljena v stanovanjski skupini, bivalni enoti, oskrbovanem stanovanju, oskrbnem domu in z bivanjem zunaj institucije na podlagi individualnega paketa storitev.

e) oskrba v oskrbovanih stanovanjih za starejše osebe kot posebna oblika pomoči na domu – predlagana Nacionalna strategija skrbi za kakovostno staranje prebivalstva predvideva tudi širjenje sistema oskrbovanih stanovanj, tako da bo možna vključitev vsaj 0,5% starejših od 65 let. Ta oblika pomoči na domu na območju UE Litija se tudi še ne izvaja, ker nimamo oskrbovanih stanovanj.

f) začasno varstvo in oskrba v domu je namenjeno tistim uporabnikom, ki želijo bivati v domu krajši čas (na primer do 3. mesecev), zaradi različnih vzrokov: odsotnost svojcev, poslabšanje zdravstvenega stanja ali za čas rehabilitacije po operativnih posegih, poškodbah... Dom Tisje to obliko izvaja v nujnih primerih in v improviziranih prostorih, največ za dva uporabnika.

Med naštetimi socialno-varstvenimi storitvami, ki jih določa zakon, ne sodi v okvir javne službe storitev socialnega servisa. Socialni servis je opredeljen kot pomoč pri hišnih in drugih opravilih v primeru otrokovega rojstva, bolezni, invalidnosti, starosti, v primeru nesreč ter v drugih primerih, ko je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje. Storitve se izvajajo po načelih trga, obseg, vsebino in ceno storitve določita naročnik in izvajalec s pogodbo.

Metodologijo za izračunavanje cen vseh prej naštetih storitev predpiše Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v pravilniku.

Zakon o socialnem varstvu je predpisal novo obliko pomoči invalidni, starejši osebi- družinskega pomočnika, to je oseba, ki invalidni osebi nudi pomoč, ki jo potrebuje. Družinski pomočnik je lahko oseba, ki ima isto stalno prebivališče kot invalidna oseba, oziroma eden od družinskih članov invalidne osebe. Center za socialno delo odloči o izbiri določene osebe za družinskega pomočnika na

podlagi mnenja komisije, ki jo imenuje minister, pristojen za socialno varstvo. Na območju UE Litija so družinski pomočniki le v občini Litija, kjer dela trenutno 6 družinskih pomočnikov, občina Šmartno pri Litiji nima nobenega.

Poleg navedenih oblik socialno-varstvenih storitev, ki so namenjene skrbi za starejše, pa so pomembne tudi druge oblike pomoči:

- prostovoljci, ki z družabništvom, spodbujanjem socialnih veščin in vključevanjem v različne življenjske aktivnosti krepijo in dodajajo moč uporabnikom, saj institucije in ljudje, ki smo v njih zaposleni, ne moremo v celoti zadovoljiti različnih potreb ljudi. Za moderno zahodno družbo je značilna ločitev med generacijami, še posebno med prvo in tretjo. Možnosti za srečevanje in ustvarjanje novih odnosov je v starosti vse manj, saj starostnika pri tem ovirajo različne težave, okvare, boleznin in izgube pomembnih bližnjih. Pomembno je, da so za starostnika organizirane dejavnosti, pri katerih se lahko srečuje s prvo in drugo generacijo.

- skupine za samopomoč, ki štejejo do največ deset ljudi. Skupina se srečuje enkrat tedensko z namenom, da se skupina naključno zbranih posameznikov po določenem času delovanja preoblikuje v prijateljsko skupino, kjer nemoteno poteka proces zadovoljevanja nematerialnih potreb po temeljnem medčloveškem odnosu, doživljanju smisla starosti in povezanosti vseh treh generacij. S srečanji širimo socialno mrežo, ki je pri starejših ljudeh mnogokrat že odkrnjena.

V Domu Tisje imamo osem skupin za samopomoč, ki jih vodijo voditeljice-delavke Doma in mladi prostovoljci. Želimo si, da bi v njih sodelovali tudi zunanji predstavniki srednje generacije, saj je to tudi priprava na lastno sta-

rost. Potrebno bo organizirati skupine za samopomoč tudi v lokalni skupnosti, kjer so starejši pogostokrat še bolj osamljeni in brez stikov s svojo okolico. V naslednjih letih se bo zaradi staranja prebivalstva povečala potreba po različnih oblikah skrbi za starejše tudi na področju UE Litija. Spreminjajo se tudi tehnični pogoji za bivanje v domovih: večje bivalne površine, več enoposteljnih sob, garsonjere, možnost opremljanja bivalnega prostora s svojim pohištvo, možnost začasnega bivanja... Prav tako veljajo tudi novi standardi in normativi v socialnem varstvu, ki poleg različnih oblik varstva določajo tudi drugačne profile delavcev, na primer- gospodinja...

Dom Tisje sedaj s 195 posteljami še pokriva potrebe po institucionalnem varstvu, vendar te potrebe že sedaj strmo naraščajo. Glavi del doma, kjer živi 136 stanovalcev, redno vzdržujemo in prenavljamo. Nov Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za izvajanje storitev institucionalnega varstva starejših oseb določa nove prostorske pogoje, zato bomo morali tudi v tem delu doma v naslednjih 15 letih zmanjšati posteljne kapacitete, da bomo dosegli predpisane standarde.

Del bivalnih prostorov se nahaja tudi v stari graščini, zgrajeni pred letom 1578, v kateri sedaj prebiva 59 stanovalk na dveh stanovanjskih enotah, v prostorih, ki za domsko varstvo niso primerni. Zgradba, ki je tudi kulturni spomenik, je potrebna prenove, prostorom pa bo potrebno dati drugo namembnost.

Za potrebe občanov obeh občin bo nujno potrebno zagotoviti nove objekte, ki bodo ustrezali sodobnim konceptom domskega varstva, omogočali uresničevanje sprejete Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2006 – 2010, predvsem pa zagotavljali kvaliteto bivanja stanovalcem.

Vida Lukač

Direktorica Doma Tisje

DEJAVNOSTI ZDRUŽENJA VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

Dogodki ob 15. obletnici osamosvojitve Slovenije

V septembru in oktobru je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija-Šmartno organiziralo več dejavnosti.

V soboto, 23. septembra, smo izvedli tradicionalni enodnevni izlet. Z dvema avtobusoma smo se odpeljali mimo Ljubljane skozi Škofjo Loko in Poljansko dolino ter čez Kladije do Cerknega in se ustavili v Novakih, kjer smo si ogledali partizansko bolnico Franjo, ki je sedaj znova odprta za obiskovalce. Od tu nas je pot vodila v Idrijo, kjer smo se spustili v Antonov rov, rudnik živega srebra, ki je že nekaj let v zapravanju. Tu nas je pozdravila podpredsednica Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerkno in z našim predsednikom sta si izmenjala spominska darila.

Po kosilu smo se zapeljali do divjega jezera, ki je zlasti zanimivo za potapljače, je pa nevarno, saj je terjalo že nekaj življenj. Naša zadnja postaja pa je bila nekdanja vojašnica blizu Logatca, ki je prav ta dan Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Logatec odprlo svoj veteranski center, ki bo namenjen za razna srečanja in dejavnosti vsem slovenskim veteranom. Prijazno so nas sprejeli in postregli z golažem, pecivom in kavo, ob glasbi pa smo se lahko tudi zavrteli.

V mesecu oktobru pa smo organizirali kar tri pomembne prireditve, kjer smo se spomnili dogodkov pred petnajstimi leti, ko si je naša mlada država osamosvajala.

V petek, 13. oktobra, smo na Dolah pri Litiji odkrili spominsko obeležje na hiši

Henrika Prijatelja, kjer je bilo v letih 1990-1991 tajno skladišče orožja takratne teritorialne obrambe, saj je bila litijska občina ena redkih, ki se je uprla pozivu armade, da ji ne preda orožje. O pomenu tega upora je spregovoril predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Litija – Šmartno Rihard Urbanc. Vse prisotne je pozdravil tudi župan Mirko Kaplja, v kulturnem programu pa so sodelovali moški pevski zbor Polšnik, recitatorji vrtca in osnovne šole Dole ter domača pevska skupina izgnancev.

Teden dni pozneje je bila podobna slovesnost v Litiji, kjer smo odkrili dve spominski plošči: eno na zgradbi litijske knjižnice, kjer je bil leta 1990 sedež občinskega štaba teritorialne obrambe, drugo pa na zgradbi Predilnice Litija. O tem pomembnem dejanju je spregovoril takratni načelnik štaba Manevske strukture narodne zaščite Ljubljanske pokrajine Edo Rjavac, sodelovali pa so tudi Zasavski registri.

Istega dne pa je bilo zvečer v avli občine Litija še prireditev z odprtjem razstave »Boji za severno mejo«, ki jo je pripravil in predstavil muzej Slovenske vojske. Spomine na dogodke pred petnajstimi leti je obudil naš predsednik Rihard Urbanc, slavnostni govornik pa je bil litijski župan Mirko Kaplja, ki je posegel daleč v zgodovino slovenskega naroda in njegov boj za osamosvojitvev.

V kulturnem programu so sodelovali poleg Zasavskih registrov še ženski in mešani pevski zbor litijskih upokojenec ter recitatorka Joža Ocepek, ki je program tudi povezovala.

V četrtek, 26. oktobra, sta se predstavniki naših veteranov in praporščak udeležila osrednje slovenske proslave ob 15. obletnici odhoda zadnjega vojaka JLA iz naše države; le-ta je bila v Kopru.

Dan pozneje, 27. oktobra, pa so občina Litija, Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija-Šmartno in Policijsko veteransko združenje Sever - odbor Litija pripravili še osrednjo slovesnost ob odkritju spominskega obeležja »Braniteljem samostojnosti 1990-1991«, ki so ga postavili na Trgu svobode Litija. Spet sta spregovorila predsednik Rihard Urbanc in župan Mirko Kaplja, odkrili pa so ga vsi trije organizatorji. Svečanost je spremljal bogat kulturni program, ki so ga izvedli Pihalni orkester Litija, moški pevski zbor Polšnik in povezovalc Boštjan Poglajen. Slovesnosti so se udeležili veterani obeh združenj, predstavniki veteranov iz Kočevja in Zasavja ter mnogi prebivalci Litije, Šmartna in okoliških krajev.

Boris Žužek

JUBILEJNO 20. POPOTOVANJE PO LEVSTIKOVI POTI

Prek 4 milijone kilometrov po Levstikovi poti

Letošnjega jubilejnega 20. popotovanja po Levstikovi poti se je udeležilo okrog 15.000 udeležencev iz celotne Slovenije. Priložnost smo se imeli pogovarjati celo z udeleženci iz Amsterdama, ameriškega Teksasa in Brazilije. V 20 letih so pohodniki prehodili okrog 4,4 mio. kilometrov kar predstavlja šestkratno pot do lune in nazaj.

Prvi pohodniki so se na pot podali še v mraku

Mineva 19 let od izvedbe prvega pohoda od Litije do Čateža. Tiste jeseni leta 1987 smo mladi v okviru Centra interesnih dejavnosti mladih Litija razmišljali o svojem programu dela. Ker sem vedel, da so v tedanji občinski SZDL govorili tudi o pohodništvu – o tem v letošnji knjigi Levstikove poti piše tudi Marjan Jelen – sem predlagal, da se odpravimo na to pot. Priprave so stekle in še isto jesen smo se s prijatelji odpravili v smeri, ki so jo leta pred tem označili člani Planinskega društva Litija.

V spominu so mi ostali nekateri dogodki, mnoge sem pozabil. Tudi imena nekaterih posameznikov, s katerimi sem začel utirati Levstikovo pot od Litije do Čateža, ki je v zadnjih letih postala najmnogičnejša tovrstna športna prireditve daleč naokoli. Spomnim se, da smo na ogledu grizli kolena skupaj s Petrom Jugovicem in Miranom Medveškom. Šli smo skozi Primskovo in popravili kakšno oznako, ki je morda že obledela.

Spominjam se navdušenja mladinskih funkcionarjev Alenke Urbanc iz litijske in Nika Borštnarja iz trebanjske mladinske organizacije. In Sonje Bregar na Čatežu. V teh letih je in še vedno sodeluje kar precej Bregarjev in za večino še do danes nisem uspel najti sorodstvenih vezi.

Nemogoče je opisati vse spomine popotništva na Levstikovi poti. Toliko se je zgodilo, toliko ljudi je sodelovalo, toliko zanimivih zgodb smo razdrli v

teh letih. In po prvem pohodu skozi Primskovo je na cilju na Čatežu kar na kmečkem vozu pestro množico prijateljev hoje pozdravil Anton Anderlič, tedaj slovenski mladinski funkcionar, danes pa redni udeleženec popotovanj po Levstikovi poti. Med pohodniki je bil tudi danes žal že pokojni Hinko Lebingar, Fatima Mušič, mama mnogim znane pevke Deje Mušič in Andrej Namestnik iz Litije in mnogi drugi. In deset jih je bilo letos že dvajseti na cilju. Poleti 1988 smo se skoraj desetkrat odpravili na pot iskanja zaklada. Na pot iskanj poti skozi Gornik in Moravče do Čateža. Prvič smo se zgubili že sredi Grmad, čeprav smo imeli s seboj specialno karto in kompas. Do Gornika skozi goščo tisto soboto nismo prispeli. Pri iskanju poti in kasnejših nasvetih nam je pomagal tudi Albin Jesenšek, tedanji predsednik litijskega planinskega društva in mnogi domačini starejše generacije, ki so nam v pogovorih obujali spomine na pretekla leta. Na to, kako težko je bilo življenje tod okoli in tudi bogato pa duhovni plati. Kako so v pletenih naramnih koših iz Moravčev proti Litiji in naprej proti Ljubljani nosili česnje prodajati. Tisto leto smo opravili neprecenljivo delo iskanja in utiranja Levstikove poti proti Čatežu. Največkrat smo na Čatež prišli tako utrujeni, da smo popadali v spalne vreče, ki smo jih namestili v seniku pri Sonji Bregar.

Tega leta sem poiskal tudi dr. Matjaža Kmecla, literarnega zgodovinarja, ki je

Rudi Bregar, idejni vodja in organizator levstikovih popotovanj je na cilju orisal zgodovino prireditve

že leta pred tem na 11. november, ko se po navadi mošt spremeni v vino, na to pot vodil svoje študente filozofske fakultete. Levstikovo pot smo označili s posebnimi lesenimi tablami, ki smo jih dobili v Lesni industriji Litija in Joži Jamšek je ob tej priložnosti izdelala tudi zaščitni znak in celostno podobo Levstikove poti, ki je zdaj znana daleč po Evropi.

Tedanji direktor podjetja Elma na Čatežu in predsednik KS Čatež Jože Bregar se je vključil v priprave na zaključno prireditev, ki smo jo poimenovali Razhodnja, z vsemi krajanji in zaposlenimi v podjetju. 12. novembra 1988 se je prireditve udeležilo že blizu 2.000 pohodnikov, Levstikovo pot pa je uradno odprl dr. Matjaž Kmecl. Vsa leta se je prireditve udeleževal tudi Milan Kučan, v začetku slovenski partijski predsednik, kasneje kot državnik. Vedno pa je poudarjal, da prihaja kot Milan in ne kot funkcionar.

Leta 1988 je bil izdan prvi zemljevid Levstikove poti v brošuri Po kulturno-zgodovinski Levstikovi poti, leto kasneje pa je izšla prva knjiga z naslovom Popotovanje od Litije do Čateža, v kateri smo natisnili Levstikov potopis, knjiga pa je bila posvečena dnevu mladosti in zanimivo, že tedaj sem zapisal vanjo, da tudi slovenskemu prizadevanju za kulturno samoohranitev in suverenost. Istega leta je Zlatko Krnc iz Kresnic organiziral slikarsko kolonijo Arhitekturna dediščina Levstikove poti od Litije do Čateža, ki so se jo udeležili slikarji iz Slovenije, Hrvaške in Bosne, kasneje pa so slike potovale na mnoge razstave nekdanje Jugoslavije.

Na Levstikovo pot smo pripeljali mnoge znane osebnosti, saj so v teh letih pohodnike spremljali in pozdravljali tudi akademik Ciril Zlobec, Borštnikova nagrajenca, igralec Polde Bibič in igralka Milena Zupančič, dva predsednika Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar in Franci Ekar. Med nami so bili tudi Zoran Jankovič, nekdanji direktor Mercatorja, dolgoletnega pokrovitelja popotovanja, predsednik Športne zveze Slovenije dr. Rajko Šugman, predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, pisatelj in satirik Tone Partljič in mnogi drugi.

Nemogoče je naštet vse posameznike in organizacije, ki so v teh letih tako ali drugače pomagali pri prireditvi. Vsem pa velja iskrena zahvala za ves trud, ki so ga vložili v uveljavljanje Levstikove poti od Litije do Čateža. In iskreno upam, da se bodo tega enkrat zavedli tudi tisti, ki soodločajo o morebitnih vlaganjih v ta del slovenskega podeželja.

In nenazadnje zahvala tudi domačinom ob poti in na cilju na Čatežu, saj z odprtimi rokami sprejemajo pohodnike. Nasvidenje na naslednji Razhodnji, drugo novembrsko soboto prihodnje leto. Podrobnosti o prireditvi najdete tudi na naslovu www.levstik.si.

Rudi Bregar

DRŽAVNO PRVENSTVO V FLORISTIKI

Ko tekmujejo cvetlični umetniki

Petra Planinšek Brčan iz cvetličarne Ciklama na državnem prvenstvu odlična tretja

Piknik na travi, kategorija, za katero je Petra Planinšek Brčan prejela prvo nagrado

Na že desetem državnem tekmovanju v floristiki si je kot najboljši med cvetličnimi umetniki naslov državnega prvaka prislužil kranjski cvetličar Matjaž Beguš. Drugi je bil domačin Primož Grilj, Petra Planinšek Brčan, ki se je tovrstnega tekmovanja udeležila prvič, pa je v skupni razvrstitvi zasedla tretje mesto.

Državno cvetlično prvenstvo je tokrat prvič potekalo kot odprto prvenstvo, kar pomeni, da se je šestim domačim tekmovalcem pridružilo še pet tujih umetnikov cvetja s Hrvaške, Nizozemske, Nemčije, Italije in Madžar-

ske. Obiskovalci, ki so po dva dni trajajočem tekmovanju obiskali Rdečo dvorano, so imeli kaj videti. Izkušeni cvetlični mojstri so svoje znanje namreč pokazali v kar šestih tekmovalnih kategorijah. Iz cvetja in drugega materiala so sestavili dekoracijo prostora z naslovom E-mesto, vertikalno stoječi cvetlični nasad, pogrinjek kot sproščen dogodek na travi, prosti šopek, poročni šopek in presenečenje. Petra Planinšek Brčan se je najbolje odrezala v tekmovalni kategoriji piknik na travi, v kateri je z idejo travniškega cvetja v bazenu, prepričljivo zmagala. Z izjemno zanimivim, skorajda futurističnim nasadom orhidej in drugih epifitov, ki ga je sestavila na prosojno osnovo iz zelenega pleksi stekla, je zasedla drugo mesto, odlično pa se je odrezala tudi pri sestavi poročnega šopka, saj je mednarodna sodniška žirija njenemu prsto padajočemu poročnemu šopku z domiselnim okroglim držalom dosodila tretje mesto.

Mednarodna primerjava domačih tekmovalcev s tujimi kolegi pa je še pokazala, da sta nivo znanja in aranžerskih spretnosti naših umetnikov več kot vrhunska, saj so naši mojstri posegli po prvih mestih tudi na odprtem prvenstvu. Hkrati je letošnje državno prvenstvo služilo kot generalna za evropsko floristično tekmovanje, ki ga bo prihodnje leto prvič organizirala prav Slovenija.

A. Kotnik

Petra Planinšek Brčan z mentorjem in asistentom Marjanom Planinškom

Martinov sejem v Šmartnem

Tudi letos so se v petek, 10. novembra, ob 10. uri v Kulturnem domu odprla vrata tradicionalnega Martinovega sejma. Obiskovalci so lahko občudovali in nakupovali izdelke, ki so jih pridne roke naših rokodelcev, obrtnikov, vzgojiteljev in vzgojiteljic ustvarjale skozi leto. Tako smo občudovali kvačkane izdelke Lilijane Poglajen, v teh zimskih dneh bodo zelo dobrodošli izdelki Čebelarstva Dremelj in Čebelarstva Vozelj, darilni program nam je predstavila Jarina z.o.o., od glave do peta smo se lahko oblekli na stojnici Leone d.o.o, Krzne-

na galanterija Fredi pa se je predstavila z izdelki iz usnja. S pestro paleto izdelkov so se tudi letos predstavili naši cicibani in šolarji. V sliki in besedi pa smo začutili utrip življenja v domu Tisje. Seveda pa, kot se za čas pred godom sv. Martina spodobi, je za pokušino vin poskrbelo vinogradniško društvo Štuc Šmartno.

Zahvala velja pevskemu zboru OŠ Šmartno, vrtcu Ciciban ter varovancem doma Tisje, ki so z lepimi pevskimi nastopi oblikovali kulturni program ob otvoritvi letošnjega Martinovega sejma. Za organizacijo prireditve sta poskrbela Občina Šmartno pri Litiji in Javni zavod Bogenšperk. Gotovo je vsakdo lahko našel zanimivo in izvorno darilo, ki mu je morda prihranilo zadrego v prihajajočih decembrskih dneh. Vrata sejma so se zaprla ob 19. uri, gotovo pa smo že radovedni, kaj nam bo sejem prinesel drugo leto.

Joži Vovk

Levstikovega pohoda ni brez folklornih plesalcev

GLEDALIŠČE

Veseli december tudi v Šentjakobskem gledališču

Zadnji mesec v letu bo tudi spored v našem najstarejšem ljubiteljskem gledališču predvsem komedijsko in otroško razigrano naravnano.

Prav na martinovo je bila v Šentjakobskem gledališču Ljubljana premiera znanega dela češkega satirika Jaroslava Haška Prigode dobrega vojaka Švejka. Prozno delo so v gledališki jezik prenesli Vida Cerkevnik Bren, Jaša Jenull in Marko Bratuš, predstavu pa je zrežiral naš znani komik in igravec Gojmir Lešnjak Gojc.

Sodeč po odzivih publike na premieri in nekaj razprodanih prvih ponovitvah, lahko mirno zapišemo, da imajo očitno v Šentjakobskem gledališču Ljubljana še eno uspešnico za širok krog publike. Kar pa pri večno aktualnem, jedko satiričnem tekstu o simpatičnem, malem, neškodljivem človeku, s katerim si dajo državne institucije vse preveč opraviti, niti ni čudno.

V naslovni vlogi se je odlično odrezal Saša Klančnik, ki je po mnenju režiserja »zagotovo eden najbolj originalnih in avtentičnih Švejkov v slovenski gledališki zgodovini«, ob njem pa nastopi še cela vrsta bolj ali manj preizkušenih šentjakobskih igralcev. Poleg tega je zanimiva tudi vloga pripovedovalca, ki ga je režiser v predstavo vpeljal s posnetkom in tako spretno rešil menjavanje številnih prizorišč in prehode med njimi. Upodobil ga je legenda slovenskega TV voditeljstva Matjaž Tanko.

Švejk bo hvaležna tema tudi za vesele decembrske dni, tako kot glasbena pravljica, ki prihaja na spored, Presenetljivo popotovanje kositrnega vojaka, katere premiera bo v začetku zadnjega meseca v letu. Narejena je po motivih znane pravljice H. C. Andersena, v njej pa ne bo manjkalo tudi za-

nimivih in razgibanih cirkuških elementov, saj je avtor postavitev v Šentjakobskem gledališču Ravil Sultanov, pri nas živeči diplomant moskovske akademije za tovrstne umetnosti.

Najmlajši in nekoliko manj mladi gledalci bodo spremljali zanimivo popotovanje zaljubljenega kositrnega vojaka po ribi velikanki, ki požre vse kar ji pride pred njen ogromen gobec. Tako se med drugim v njenem trebuhu znajdejo tudi živahen bicikel, bolj ali manj ubran kvartet žab, čajnik, ki nenehno piska in spušča paro, stari svečnik in kot se za zimo spodobi, sanke. Kako se vojakova dogodivščina razplete, pa najbolje, da si ogledate kar sami v Šentjakobskem gledališču Ljubljana.

Predstave bodo na sporedu praktično ves december, ko bosta otroke obiskovala tudi Dedek Mraz in Božiček.

Kljub jesenskem delovnemu vrvežu pa v Šentjakobskem gledališču niso pozabili na družabno plat svojega delovanja. Tako se je že v začetku meseca zgodila harlekinska noč, prireditev na kateri šentjakobčani izberejo najvidnejše dosežke iz pretekle sezone in jih nagradijo s tradicionalnimi nagradami, harlekini.

Letos je bil za najboljšo predstavo proglašen muzikal Briljantina, še kar naprej razprodana uspešnica, najopaznejšo žensko vlogo je poustvarila Lili Bačer Kermavner v Ženskah, moško pa Boris Car, ki je v predstavi Kronika zločina upodobil R. R. Raskolnikova. Omenjeni predstavi sta bili deležni še dveh priznanj, in sicer Ženske za kostumografijo (Vlasta Klobasa) in za najboljši vskok (Tatjana Žagar), Kronika zločina pa za režijo (Vida Cerkevnik Bren in Jaša Jenull) ter za scenografijo (Gerhard Felbacher).

Še posebej pa moramo omeniti tri častne kipce za življenjsko delo, ki so

jih prejeli Sonja Pavčič in Drago Razboršek (oba 50 let člana gledališča) in Tatjana Rebolj za 40-letno zvestobo našemu najstarejšemu ljubiteljskemu gledališču.

Glede na prvih nekaj predstav v novi sezoni pa že lahko zapišemo, da komisija tudi pri izboru nagrajencev za tekočo sezono ne bo imela lahkega dela.

Srečko Kermavner
foto: B. Slana

ZGODBICA ZA KRATEK ČAS

Ženski izlet

Jesen je muhasta zadeva. Neža je v zadnjem času to spoznala vse prevečkrat. Jutra so bila meglena in hladna, zato jo je mama zavijala v puloverje in ji na glavo tlačila kapo. Med poukom, ko je vsako šolsko uro postajalo bolj toplo, pa se je kot čebula počasi luščila iz svojih nešteti plasti. Zadnjo uro je na njenem stolu visel gromozanski kup obleke, ki jo je morala nato sama prinesti domov. Na avtobusu so se ji vsi smejali, saj je vedno potrebovala dva sedeža: enega zase in drugega za svojo obleko. Toda mama je bila nepustljiva: ni hujšega kot otrok s prehladom, ki smrka, kašlja in kiha, je čemerne volje ter navadno okuži še vse okoli sebe. Dokler se bodo temperature iz ure v uro spreminjale, bo Neža pač morala potrpeti. Nihče ni kriv, če je en dan poletje, takoj naslednji dan pa zima.

Toda Neža se je vse bolj pritoževala, zato jo je mama neko decembrsko soboto že zgodaj potegnila iz postelje in izjavila: »Danes gremo na pred-zimsko nakupovanje.«

Nakupovanje? Neža je bila v trenutku budna. Ničesar ni imela raje od tega. Včasih je dobila kaj, kar si je že zelo dolgo na skrivaj želela, včasih pa je uživala samo v gledanju in razmišljanju, kaj vse si bo kupila, ko bo velika in bo imela svoj denar ter ji nihče ne bo pravil, kaj potrebuje in česa ne.

»Ime bomo pravi ženski izlet,« je navdušeno nadaljevala mami. »Čas je, da tudi naša Urška vidi BTC in si ogleda najnovije igrače.«

Neži so roke zastale sredi vlečenja majice čez glavo. Ženski izlet? To je očitno vključevalo tudi njeno sestrico Urško. Nenadoma se ji ni več tako zelo mudilo v Ljubljano. Saj sestra ni bila slaba, sploh ne, samo ... Neža je komaj čakala, da bo nekoliko zrastle. Vsaj toliko, da bo lahko sama hodila, jedla in se bo z njo dalo pogovarjati. Trenutno ji je bilo devet mesecev in ni počela drugega kot se slinila, se čudno režala, uničila in popackala vse, česar se je dotaknila in se za nameček vsakih pet minut tako drla, da je šlo skozi ušesa. Kljub temu pa je lahko brez kazni po cele dneve samo poležavala, se pustila razvajati in pritegovala vso maminu pozornost. Neži se to ni zdelo preveč pravično. In zdaj naj bi šla z njima še nakupovat! Neža si jo je kar predstavljala, kako bo začela kričati sredi najbolj imenitne trgovine, potem pa se bodo vsi zbrali okoli nje, jo žgečkali po trebuščku in spuščali trapaste glasove. In mama bo povsem pozabila na lepi plašč, ki si ga je Neža želela že celo večnost.

Seveda se ni splačalo ugovarjati. Sestra je le sestra in ne bi bilo lepo, če bi jo hotela prikrajšati za radosti trgovskega centra. Tako so se vse tri napokale v avto, očeta pa pustile doma, ker je bil vedno le v napoto, hkrati pa jim je s svojim kislim in naveličanim izrazom na obrazu zbujal slabo vest.

Že ob pogledu na prvo izložbo in prednovoletni vrvež okoli nje se je Neže polotilo silno vznemirjenje, da je povsem pozabila na slabo voljo. Pošknila je proti svoji mami in v njenih očeh opazila tisto iskrico, ki je obetala veliko radodarnost. Voziček z Urško je švigal iz trgovine v trgovino in se izkazal za precej pripravnega za odlaganje manjših nakupov. Ustavile so se tudi v trgovini z otroškimi oblekicami in Neža si ni mogla pomagati, da ne bi občudovala malih plaščkov in čepic. Ko je raznežena prodajalka malo Urško zavila v šal in kapo ter izjavila, da je videti »kot iz reklame«, pa je občutila celo nekaj ponosa na svojo mlajšo sestro. Tisti dan je bila res pridna in Nežo je bilo sram, da je sprva ni hotela zraven. Kasneje, ko so se sedele v McDonald'su in sta z mamo razpravljali, kaj vse bi bilo še treba kupiti, se je nenadoma zavedela, da prihod nove ženske članice v družino niti ni tako slaba pridobitev. Trenutno Urška še ni mogla izražati svojih potreb po nakupovanju, zato ni predstavljala nobene konkurence. Kasneje, ko bo zrastle, pa bo po vsej verjetnosti dobrodošel dodatek na njihovih izletih, saj bodo očeta še toliko lažje prepričale, zakaj nujno potrebujejo toliko denarja. Neža je zadovoljno zavzdihnila in srknila požirek svoje kokakole. Dan je bil utrujajoč, a uspešen. Močno zaželenega plašča sicer ni dobila, zato pa je bil toliko bolj jasen mamin namig, naj ga omeni v svojem pismu z novoletnimi željami.

Nejka Omahen

Spored december

Sreda, 29.11. ob 19.30

E. Fritz: RDEČI KOTIČEK (udbokomedija), režija Andrej Stojan
Abonma Komedija sreda in izven

Petek, 1.12. ob 19.30

E. Fritz: RDEČI KOTIČEK (udbokomedija), režija Andrej Stojan
Abonma Komedija petek in izven

Petek, 8.12. ob 18.00

H. C. Andersen/R. Sultanov: PRESENETLJIVO POPOTOVANJE KOSITRNEGA VOJAKA (glasbena pravljica), režija Ravil Sultanov
PREMIERA

Sreda, 13.12. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal), režija in koreografija Mojca Horvat
izven

Petek, 15.12. ob 20.00

J. Hašek: PRIGODE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc
izven

Četrtek, 21.12. ob 19.30

J. Jacobs, W. Casey: BRILJANTINA (muzikal), režija in koreografija Mojca Horvat
izven

Nedelja, 31.12. ob 19.30

J. Hašek: PRIGODE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc
silvestrska predstava

Rezervacije vstopnic po telefonu:
(01) 23 12 860.

Blagajna je odprta:
2 uri pred začetkom predstav.

Naslov: Šentjakobsko gledališče,
Krekov trg 2, Ljubljana

NOVICE IZ KNJIŽNICE

Kaj nam je prinesel november?

20. november – dan slovenskih splošnih knjižnic

Pobudo za praznovanje Dneva slovenskih splošnih knjižnic je pred petimi leti oblikovala Sekcija za splošne knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije z namenom povečati prepoznavnost splošnih knjižnic v slovenskem prostoru in opozoriti na pomen knjižnic pri širjenju bralne kulture, pridobivanju novega znanja, izmenjavi informacij in kulturnih dobrin.

Ta oblika praznovanja se je v teh letih že uveljavila in postala prepoznavna, tudi zato, ker se takrat knjižnice povežemo v naših prizadevanjih in skupaj nastopimo v slovenskem kulturnem prostoru.

Letošnja tema Dneva slovenskih splošnih knjižnic so Zgodbe mojega kraja. Tema je namenjena domoznanski dejavnosti in promociji domoznanskega gradiva.

Knjižnica je pripravila razstavo domoznanskih knjig, ki opisujejo zgodbe, ljudi in zgodovino občine Litija in Šmartno pri Litiji.

Potekala pa je tudi akcija »Podari knjigo«, ko so bralci lahko izbirali in si podarili knjige iz zaloge odpisanih in podarjenih knjig knjižnice. Pogosto pa se dogaja, da tudi občani podarijo knjige knjižnici.

Podarjena zbirka knjig Jožeta Megliča

Jože Meglič, pokojni akademski slikar – specialist in velik ljubitelj knjig, je želel, da po njegovi smrti obsežna zasebna knjižnica koristi tudi drugim.

To so nam sporočili člani njegove družine in izbrane knjige smo prepekljali v litijsko knjižnico. Knjige smo popisali in oštevilčili: v zbirki je skoraj dvesto leposlovnih del in čez tristo poučnih del. Med njimi je veliko filozofskih in zgodovinskih, najbolj pa smo bili veseli zbirke knjig o umetnosti in razstavnih katalogov.

Odločili smo se, da bodo strokovne knjige postale del zbirke knjižnice v Šmartnem. Postavljene bodo skupaj v priročni knjižnici. Družini Meglič se za bogato donacijo zahvaljujemo.

Šmarska knjižnica bo zdaj, zdaj odprta

Knjižnica je zavod, ki sta ga za izvajanje javne službe na področju knjižnične dejavnosti občina Litija in občina Šmartno pri Litiji ustanovili leta 2003. Skladno s svojim poslanstvom knjižnica zbira, obdeluje, hrani, vzdržuje, predstavlja in posreduje knjižnično gradivo in informacije, omogoča dostop do elektronskih virov informacij, sodeluje v vseživljenjskem učenju, pridobiva in izobražuje uporabnike knjižnice, izvaja informacijsko opismenjevanje, organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle.

Splošna knjižnica s svojo dejavnostjo, ki je nepridobitna, vpliva na življenje posameznika. Omogoča mu dostop do različnih informacij, ki jih potrebuje v vsakdanjem življenju, posreduje mu kulturne vrednote, ga navaja na samostojno pridobivanje znanja.

Knjižnica se s svojo vizijo in poslanstvom vključuje k skupni viziji naše države, ki pravi, da se želimo uvrstiti med najbolj razvite evropske države, postati družba znanja, zagotoviti kvaliteto življenja v ekonomsko razvitem, kulturno bogatem, socialno pravičnem in zdravem naravnem okolju. Za ure-

ničitev te vizije pa so tako kot pri vseh dejavnostih tudi v knjižničarski stroki potrebni ustrezni materialni pogoji in človeški viri: prostor in oprema, knjižnično gradivo, računalniška in komunikacijska tehnologija, strokovni delavci.

Občina Šmartno pri Litiji s usposobitvijo novih prostorov prispeva k tej viziji in k razvoju svojega središča. Novi prostori v nekdanji pekarni so štirikrat večji od sedanjih v kulturnem domu in bodo s svojo sodobno ureditvijo, gradivom in komunikacijsko opremo spremenila bodoči utrip Šmartnega.

V knjižnici bo urejena zbirka knjižničnega gradiva za otroke in odrasle. V zbirki so tako leposlovne knjige kot poučne. Poleg knjig pa police sodobnih knjižnic polni tudi neknjižno gradivo (DVD, CD, video kasete, avdio kasete, CD ROM-i, zemljevidi, razglednice...). Pomemben del je priročna knjižnica, v kateri so postavljene knjige, ki jih ne izposojamo na dom, saj so namenjene pisanju referatov in seminarjskih nalog.

Vse to je doslej v šmarski knjižnici že bilo. Zaradi sedanje prostorske utesnjenosti pa bo knjižnica zaživela na

Megličevo prazno platno je zaživelo

Ob donaciji Megličeve knjižnice nam je Milena Meglič izročila tudi večje platno, ki ga slikar ni utegnil dokončati. Vedeli smo, da ga bomo v knjižnici kar hitro uporabili. Ko smo ga jemali iz avta, je mimo knjižnice prišel slikar Tomaž Dermovšek – Vinči, ki ima v Sp. Hotiču galerijo. Odločili smo se, da bo na Megličevem platnu naslikal Jožeta Megliča. Že čez en teden je bilo platno spet v knjižnici, kjer bo počakalo na otvoritev šmarske knjižnice, kjer bo po besedah Megličevih sorodnikov postavljena tudi slikarjeva stalna razstava.

December v znamenju dobrih mož

Decembra pa slovenske kraje obiskujejo trije dobri možje: Miklavž, Božiček in dedek Mrz. Vedno so radodarni, zato jih pričakamo z veseljem. Tako bo tudi letos v Šmartnem.

novo z dvema oddelkoma, ki jih v starih prostorih ni: ELEKTRONSKA KNJIŽNICA IN ČITALNICA. V elektronski knjižnici bo na voljo 5 računalnikov. V časopisni čitalnici pa 30 naslovov različnih časopisov in revij.

Pri delu sodobne knjižnice je zelo pomembna INFORMACIJSKA SLUŽBA. Njene storitve se nanašajo na izposojanje gradiva, posredovanje informacij in bibliopedagoško delo oziroma usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice. Knjižnica nudi uporabnikom brezplačno pomoč pri uporabi javnih katalogov in jim posreduje enostavne informacije o gradivu in iz gradiva, ki je v lasti knjižnice in do katerega ima knjižnica dostop. Enostavna informacija je tista, ki jo knjižničar pridobi z uporabo enega informacijskega vira.

Informacijska služba obsega:

- uvajanje uporabnikov v iskanje in rabo vseh vrst informacijskih virov
- neposredna individualna pomoč pri iskanju odgovorov na najrazličnejša vprašanja
- dajanje vseh vrst informacij (osebno in telefonsko)
- neposredno predstavljanje knjižničnega gradiva posameznikom in skupinam
- razne posredne oblike predstavljanja knjižničnega gradiva (seznam knjižnih novosti...)

Pogled skozi okno

Sredi oktobra smo se lahko zazrli v notranjost šmarske knjižnice kar skozi okna, ki jih ni bilo. V programu obnove je bila tudi zamenjava oken. Za temi okni bo kmalu postavljeno veliko novega znanja.

Kdaj bomo odprli vrata šmarske knjižnice, vam danes še ne povemo. Zagotovo pa bo to v februarju 2007. V začetku bo v prenovljenih prostorih delovala le čitalnica, priročna knjižnica in e – knjižnica. Zato bo izposoja potekala še v kulturnem domu. Ko pa bo narejena vsa oprema, bo knjižnica Šmartno delovala le na novi lokaciji.

Vsi prispevki iz Knjižnice - J. Ocepek

Kdaj lahko pridete v knjižnico?

	V KULTURNI DOM (knjige in neknjižno gradivo)	V NOVO KNJIŽNICO (čitalnica, e- knjižnica, priročna knjižnica)
ponedeljek	12.00 - 15.00	
torek	12.00 - 18.00	15.00 - 18.00
sreda	12.00 - 15.00	12.00 - 15.00
četrtek	12.00 - 18.00	15.00 - 18.00
petek	12.00 - 15.00	

Kako se včlanite v knjižnico?

Včlanite se v knjižnici (odrasli z osebnim dokumentom, otrokom izjavo podpišejo starši). Članarine za mlade do 18. leta ni, za vse ostale člane pa znaša 500 SIT.

Likovno srečanje Javorje 2006

JSKD RS za kulturne dejavnosti območna izpostava Litija in KD Javorje sta 2. septembra 2006 pripravila območno likovno srečanje EX-TEMPORE »Javorje 2006«.

Srečanje je potekalo na Javorju. Tema je bila kulturna in naravna dediščina kraja z okolico. Udeleženci so s tehnikami, ki so jih izbrali sami in pa motivi, ustvarili lepa likovna dela. Med najpogostejšimi motivi je sta bili stara Pajkova kašča in javorska cerkev. Kipar Bojan Štine je likovne ustvarjalce prijazno povabil v svoj atelje in predstavil svoje kiparsko delo. Srečanje se je zaključilo v prostorih PŠ Javorje s pogostitvijo, ki so jo pripravile kranjke.

Sonja Perme

Likovna razstava

Kulturna dejavnost na Javorju je bila v četrtek, 19. oktobra, popestrjena z zelo pomembnim dogodkom.

Skupaj z JSKD RS Območna izpostava Litija in KD Javorje je bila v dvorani gasilskega doma odprta likovna razstava » Javorje 2006«. Na tej razstavi so bila zbrana likovna dela, ki so nastala na tradicionalnem srečanju likovnikov EX-TEMPORE » Javorje 2006«.

V kulturnem programu so sodelovale ljudske pevke Folklorne skupine Javorje s petjem ljudskih pesmi. Pripovedovalka Erika Cerjak je z branjem zgodb v dolenskem narečju avtorice Ide Dolšek dala otvoritvi vzdušje tradicije življenja na podeželju. Javorske predice in pletilje so obiskovalcem predstavile to staro ljudsko obrt.

Na razstavi so sodelovali likovni ustvarjalci iz Litije, Kresnic, Šmartna pri Litiji in Javorja: Ivanka Brunček, Dušan Jere, Berta Juvan, Saša Kuder, Danijela Kunc, Anja Novak, Joža Ocepek, Marija Smolej, Pavel Smolej, Toni Sveršina, Zvone Vrtačnik, Kristjan Žužič, Maria Primožič, Bojan Štine in Sonja Perme.

Prireditev je potekala v Tednu vseživljenjskega učenja – projekta Andragoškega centra.

Na Javorju smo ponosni, da imamo nov gasilski dom z res lepo dvorano. V prihodnosti si želimo, da bi bilo v tem prostoru še več dejavnosti.

Sonja Perme

Kostanjev piknik

Lepi jesenski dnevi so učenke, učence in učiteljice oddelkov podaljšane bivanja OŠ Šmartno vzpodbudili k organiziranju kostanjevega piknika.

Tako smo v sredo, 18. oktobra, v času podaljšane bivanja na igrišču OŠ Šmartno pripravili različne igre, ob tem pa se še izdatno posladkali s slastnimi kostanji. Učenci in učenke so v šolo zavzeto prinašali kostanj in pomagali pri izdelovanju kostanjčkov – razpoznavnih znakov vsake skupine. Otroci so bili razdeljeni v dve skupini. Prva se je udeležila štafetnih iger, dru-

ga pa različnih zabavnih in tekmovalnih iger (kegljanje, tisoč kozarcev, otočki), po določenem času pa sta se skupini zamenjali. Ekipi pri štafetnih igrah so si zaslužile diplome, najuspešnejši tekmovalci iger pa so si pridelali jokerje. Pri pečenju kostanja sta nam ljubeznivo priskočila na pomoč Erik in njegov ded, g. Vidmar, pri igrah pa učenke in učenci višjih razredov. Čas piknika nam je vsem prehitro minil in veselimo se že ponovitve v prihodnjem letu.

Učiteljice OPB OŠ Šmartno

Za dobro jutro igramo nogomet

Pred leti smo se z nekaterimi učenci na šmarski osnovni šoli pogovarjali, da bi organizirali šolsko nogometno ligo in v šolskem letu 2004/05 nam je uspelo, da smo jo ustanovili. Imeli smo veliko težav z določanjem termina igranja tekem, saj imajo učenci v devetletnem izobraževanju pouk tudi do 14.10. ure, avtobusni prevozi pa so takoj po končani zadnji uri. Ugotovili smo, da lahko kot edine primerne ure izkoristimo jutranje ure pred začetkom pouka, torej od 7.10 do 7.55. Ker se tekme odvijajo na zunanjem igrišču, si v mesecih, ko je ob tako zgodnji uri še tema, pomagamo z umetno razsvetljavo.

Prvo šolsko leto je bilo odigranih devetindvajset tekem. Prvaki lige so takrat bili učenci 8. b razreda, za katerega so igrali David Tomažič, Uroš Pevec, Simon Tekavec, Gašper Repina, Branko Radosavljevič, Primož Ivančič in Janez Poglajen, ki je bil tudi kapetan ekipe. V lanskem letu je bilo odigranih že nekaj več tekem, in sicer štiriintrideset. Zmagovalci so bili učenci 9. b razreda, za katerega so igrali: kapetan Toni Pipan, Luka Poglajen, Žiga Berglez, Nejc Kastelic, Aleš Jurič, Anže Medved, Robi Maren, Dejan Loc, Grega Gradišek, Tomaž Pikovnik in Igor Čož. V letošnjem letu smo se odločili, da bomo število tekem skoraj podvojili. Zadnja, finalna, bo tako kar devetinpetdeseta po vrsti. Seveda pa se lahko v primeru slabih vremenskih razmer zgodi, da bomo prisiljeni spremeniti potek lige. Toda mi upamo na najboljše.

Da lahko vse tekme dobro izpeljemo, je gotovo potrebna odlična organizacija in usklajenost vseh udeležencev. Do sedaj so vedno sodelovali vsi razredi predmetne stopnje. Sodniki pa so učenci sedmih, osmih in devetih razredov devetletnega osnovnošolskega izobraževanja. Pri letošnji organizaciji tako pomagajo naslednji učenci: Peter Maren, 8. a - tehnični vodja, Jurij Hostnik, 9. a - organizacijski vodja, Miha Poglajen, 8. a - vodja obveščanja javnosti, Matic Pevec, 8. a - koordinator, Gašper Slapničar, 9. c - novinar, Matevž Avsec, 9. b - novinar.

Finalno tekmo ŠNL smo v preteklem šolskem letu organizirali na dan, ko so se od osnovnošolskega izobraževanja poslavljali učenci in učenke devetih razredov. Da smo dogodek še popestrili, je finalu sledila nogometna tekma med učitelji, ki so bili okrepljeni z zunanjimi sodelavci naše šole, in zmagovalno ekipo ŠNL. Zaradi velikega zanimanja bomo tudi konec letošnjega šolskega leta poizkušali na ta dan organizirati podoben dogodek, ki ga bomo obogatili z nekaterimi novostmi.

Šolsko nogometno ligo so učenci in učenke naše šole sprejeli za svojo. Toda tudi v tej ligi so določena pravila, ki jih vsako leto obnovimo in dopolnimo. Vsi jih moramo upoštevati, saj v primeru nespoštovanja sledijo sankcije, ki pa si jih nihče ne želi.

Tomaž Rozina

Državni prvak iz logike

Tako kot vsako leto je tudi v letošnjem začetku šolskega leta učenke in dijake čakalo novo tekmovalno v znanju iz logike. Tekmovalje iz tega znanja je zelo priljubljeno med učenci, saj se ni potrebno preveč dodatno učiti, na samem tekmovalju pa lahko vsak pokaže talent logičnega razmišljanja.

Na Osnovni šoli Šmartno so se učenci množično odzvali na letošnje šolsko tekmovalje. Od 5. do 9. razreda je tekmovalo kar 45 mladih nadebudnih logikov in le najboljši izmed njih so si z dobrim reševanjem zagotovili bronasto priznanje in uvrstitev na državno tekmovalje. Tako so šolo na državnem tekmovalju, ki se je za našo regijo odvijalo na Osnovni šoli Ivana Cankarja v Trbovljah, zastopali: iz sedmega razreda Jure Hostnik in Izidor Benedičič,

iz osmega razreda Mojca Juteršek in Peter Maren ter iz devetega razreda Anja Dobravec in Andrej Vidic.

Učenci so v povprečju dosegali boljše rezultate kot v prejšnjih letih. Izjemno pa je letos presenetil mladi šmarski logik Jure Hostnik, ki je v konkurenci približno 600 učencev 7. razredov suvereno premagal nasprotnike in zmagal z rezultatom 53,5 točke od 60 možnih točk, kar je bilo dovolj za osvojevo prvo mesto. Osnovna šola Šmartno je dobila svojega prvega državnega prvaka v tekmovalju iz logike. Tako je Jure pokazal svoj talent že na svojem prvem tekmovalju na državni ravni, zagotovo pa ga čaka še veliko priložnosti, ko bo zopet žel nove uspehe. Ob zmagoslavju mu iskreno čestitamo vsi učenci in celoten učiteljski zbor Osnovne šole Šmartno.

Mentor: Bojan Bric

Občinsko gasilsko tekmovalje

V soboto, 30. septembra, je na športnem igrišču v Jelši v organizaciji GZ Šmartno in PGD Liberga potekalo 4. občinsko gasilsko tekmovalje.

V dopoldanskem času so se pod budnim očesom sodnikov in mentorjev najprej pomerile ekipe pionirk in pionirjev v štafeti s prenosom vode ter v vaji z vedrovkami. Za njimi so se zvrstile ekipe mladink in mladincev v zahtevni vaji z ovirami, ter v vaji razvrščanja. Pohvaliti je potrebno predvsem ekipe deklet, saj so tako pri mladincih, kot pri pionirjih zmagovale dosegle boljši rezultat od fantov. Po podelitvi priznanj in pokalov za najboljše so se v znanju in spretnostih pomerili tudi člani in sicer v nujenju prve pomoči, ter na dolgi in zahtevni postavitvi vaje z ovirami, ki jim je delala nemalo težav. Kljub temu je bilo ozračje zelo prijetno, polno smeha in spodbujanja tako s strani navijačev kot tudi s strani sotekmovalcev. Hvala vsem, ki ste pomagali pri organizaciji tekmovalja, ter hvala ekipam za sodelovanje.

PGD Liberga

REZULTATI	
Pionirke:	
1. Kostrevnica	1102,30 točk
2. Liberga	1092,30 točk
3. Jablanica	1053,00 točk
Pionirji:	
1. Kostrevnica	1101,00 točk
2. Šmartno	1098,70 točk
3. Jablanica	1097,00 točk
Mladinke:	
1. Liberga	927,97 točk
2. Kostrevnica	916,73 točk
Mladinci:	
1. Kostrevnica	888,15 točk
2. Vintarjevec	870,85 točk
3. Šmartno	848,50 točk
Člani A:	
1. Kostrevnica	905,28 točk
2. Liberga	881,88 točk
3. Jablanica	853,20 točk
Članice A:	
1. Kostrevnica	
Člani B:	
1. Javorje	847,15 točk
2. Kostrevnica	792,00 točk
Članice B:	
1. Šmartno	788,5 točk

DRUŠTVO »PROSTI ČAS« ŠMARTNO PRI LITIJU

ZIMOVANJE – TRIJE KRALJI na Pohorju 2007

Društvo »PROSTI ČAS« Šmartno pri Litiji bo v času zimskih počitnic organiziralo zimovanje na Treh Kraljih na Pohorju za šolske otroke od 6. - 14. leta starosti. Osnovni namen zimovanja je, da otroci in mladina koristno in zanimivo preživijo del svojih počitnic, se družijo z vrstniki in se tudi marsičesa naučijo. Vsebine, ki smo jih izbrali, so prilagojene mladim in so rezultat dolgoletnih izkušenj pri pripravljanju in izvedbi podobnih programov.

Zimovanje na Treh Kraljih na Pohorju za 40 otrok (namestitvev – penzion Jakec)

Termin: 24. – 28. februar 2007

Vsebine dela: šola smučanja in teka na smučeh, družabne in kulturne dejavnosti, elementarne igre na snegu, zabavni večeri, sprehodi ...

Cena zimovanja na Treh Kraljih je: 36.000 SIT

Vključeno je 5-dnevno bivanje s polnim penzionom, šola smučanja in teka na smučeh, prevoz, vodenje in organizacija.

Informacije: gsm: 031/721-013,
e-pošta: info@drustvoprosticasi.si
www.drustvoprosticasi.si

N.Si
Nova Slovenija
Kršćanska ljudska stranka

Nevarne poti

Volitve so končno za nami. Če bi se v volilno tekmo podali le tisti, ki so resneje računali na uspeh, bi lahko vse postorili že v prvem krogu in prihranili nekaj denarja.

Šmarski občani so bili očitno zelo zadovoljni z dosedanjim županom, nezadovoljni pa s svetniki, saj so izvolili le dobro četrtino dosedanjih. Res zanimivo.

Župan je kar precej vznemirjal nekatere občane z ukinitvijo krajevnih skupnosti, s hitro in slabo izpogajano delitveno bilanco, z nepooblaščenim ponujanjem Rakovnika za odlagališče jedrskih odpadkov, z veliko zmedo in revoltom ljudi ob uvajanju evidenc za plačevanje nadomestila za uporabnost stavbnega zemljišča, z veliko prekoračitvijo pogodbenih stroškov pri izgradnji prizidka k Osnovni šoli, s precej odmevno ugotovitvijo računskega sodišča o neracionalni izbiri odlagališča smeti (Logatec namesto Hrastnika) itd. Lahko bi rekli, da je župan ubiral precej nenavadne in nevarne poti, a mu to ni prav nič škodovalo, celo nasprotno. Vendar, kar je koristilo županu, ni koristilo svetnikom, kot so pokazali rezultati volitev. Vsem izvoljenim čestitamo in želimo, da bi hodili po pravih in poštenih poteh.

Čeprav govorimo o poteh simbolno, pa mislimo tudi na konkretne poti. Pred volitvami se je kar precej dogajalo, še vedno imamo veliko slabih in nevarnih poti. Res smo potrpežljivi in trpežni, saj nam obvoznico obljubljajo že desetletja, zlasti pred volitvami. Predvsem so ubogi otroci in pešci. Šmarski trg ima komajda srednjeveško razsvetlavo. A kaj, ko bi bile pešpoti nevarne le tam, kjer je motorni promet. Nevarne so tudi tam, kjer bi lahko in morale biti varne. Tako je »varna« pešpot za šolske otroke, ki povezuje Usnjarsko cesto od Kinga do kapelice na Pungrtu polna nevarnih lukenj, popolnoma nerazsvetljena in vodi pod nezavarovanim napuščem, s strehe pa pozimi (kot je bilo lani) zdrsi sneg natančno na šolsko varno pot. Dokler se ne zgodi nesreča, si morda lahko zatiskamo oči, a izzivna usode ni niti modro niti varno.

OO N.Si Šmartno

Vsem volivkam in volivcem
se iskreno zahvaljujem za zaupanje,
ki ste mi ga izkazali na volitvah za župana.
Mojim protikandidatom pa hvala za korektno volilno tekmo.

župan občine Šmartno pri Litiji
Milan Izlakar

Radioklub Litija vabi na radioamaterski tečaj

Po nekaj letih v radioklubu S59DLR spet pripravljamo tečaj za mlade in malo starejše, ki jih zanima radioamaterstvo. Dolga leta osnovnošolci niso mogli opravljati radioamaterskih izpitov, zdaj pa so odpravljene vse starostne ovire in za udeležbo na tečaju in pridobitev mednarodnega CEPT dovoljenja ni več nobenih starostnih ovir.

Radioklub S59DLR deluje na območju litijske in šmarske občine, za tečaj in opravljanje izpita pa se lahko prijavi kdor koli. Prijavite se do božičnih praznikov prek elektronske pošte info@s59dlr.net. Sporočite svoje osebne podatke in telefonsko številko in o pričetku tečaja vas bomo pravočasno obvestili.

Radioklub Litija S59DLR
Rudi Bregar, S51BR

GRAD BOGENŠPERK

Spoštovani!
Vljudno vas vabimo
na slovesno otvoritev prenovljenega

Slovenske geodetske zbirke,

ki bo v četrtek, 14. decembra 2006,
ob 14. uri na gradu Bogensperk.

Projekt so omogočili:
Geodetska uprava Republike Slovenije, Geodetski inštitut Slovenije, Tehniški muzej Slovenije, Javni zavod Bogensperk. Izvedbo projekta je sofinanciralo tudi Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

Akcija v KS Vintarjevec

V soboto, 25. 11., smo krajani Vintarjevca očistili asfaltno cesto in t.i. muldo od vaške cerkve do avtobusne postaje Vintarjevec. Tako smo Sašo Goršek, Rok Soklič, Primož Goršek, Matej Hauptman, Klavdija Verbajs, Anja Verbajs in Jernej Verbajs dobili orodje in traktor, ki nam je posodil Marjan Verbajs in začeli smo delati. Dela je bilo veliko, saj smo počistili vse na cesti in ob cesti. Tako smo se pripravili na zimo in na morebitni sneg, saj soferji vemo, kaj pomeni, če so t.i. mulde polne gramoz in teče voda po cesti. Zahvala pa gre vsem, ki so pomagali z delom (zahvala tudi za traktor), pa tudi v bodoče upam, da se bomo še kdaj dobili za kakšno tako akcijo.

Upamo tudi, da se bo občina Šmartno bolj zanimala za našo cesto, če ne drugače, pa si želimo, vsaj kakšen tolar za malico ali pijačo.

Sašo Goršek

GRAD BOGENŠPERK

Spoštovani!
Vljudno Vas vabimo na otvoritev razstave
srednjeveške viteške opreme
mojstra Martina Oblaka,
ter na odkritje največje vžgane slike na les v Sloveniji, umetnika Stojana Schafferja, ki je nastala po motivu Valvasorjevega grafičnega lista: grad Bogensperk z okolico (1689).

Slovesnost s kulturnim programom učencev srednje glasbene in baletne šole Ljubljana, bo v petek, 15. decembra 2006, ob 17. uri na gradu Bogensperk.

Vabljeni!

Dom invalidov Litija ima novo zunanjo podobo

V letošnjem letu je stavba Doma invalidov v Litiji dobila novo podobo.

Spomladi smo invalidi z veliko finančno pomočjo občine Litija, ki je lastnica objekta, zamenjali dotrajano ostrešje, kritino, žlebove, sanirali ravno streho nad vhodnim delom Doma in položili toplotno izolacijo na podstrešju.

V začetku novembra pa je Društvo diabetikov, s katerimi delimo del prostorov, prenovilo še fasado. Poleg lepšega zglada je objekt sedaj tudi zaščiten s sodobnimi materiali, kar nam bo bistveno zmanjšalo strošek energije za ogrevanje.

Društvo je zelo aktivno tudi na drugih področjih. Komisija za socialno dejavnost kar na petih področjih pomaga premagovati različne ovire in tegobe vsem, ki potrebujejo pomoč in so jo pripravljene sprejeti. Športna sekcija se pridno druži in vadi za bližajoča srečanja na regijskem in državnem nivoju, v jesenskem obdobju pa se družijo v ustvarjalnih delavnicah vsi, ki so jim blizu ročne spretnosti in ustvarjalna žilica. Posebej velja pohvaliti članice socialne komisije, ki so v tem letu na domovih obiskovale težje invalide in invalidke. Navezava stikov z osebnim obiskom pomeni višjo stopnjo sodelovanja, hkrati pa večji vpogled v razmere, v katerih invalidi živijo. Poudariti velja, da smo člani Društva vsa leta opravljali takšne obiske, vendar zaradi pomanjkanja časa in števila naših aktivistov običajno samo v prednovoletnem obdobju. Seveda te navade sedaj ne bomo opustili, nasprotno, razširili jo bomo na vse leto.

Na oktobrski seji Upravnega odbora Društva smo ugotovili, da se število članov približuje št. 500. Po zadnjih podatkih je včlanjenih 370 invalidov in 93 podpornih članov.

Opisane številke so nas spodbudile k nameri, da do konca tega leta v naše vrste vključimo invalide, ki sedaj še niso včlanjeni. S tem bi dosegli najmanj dva cilja:

- v jubilejno leto 2007, ko bo društvo obeležilo 25-letnico delovanja, bi vstopili z okroglim številom članstva 500;

- presegl bi številko 400 invalidov, s tem bi pri naši nacionalni zvezi invalidov prešli v višji razred društev, kar ima za posledico tudi več pravic.

Za včlanitev med člane – invalide morajo občani priložiti dokument o invalidnosti ali mnenje zdravnika specialista, o trajni poškodbi ali okvari.

Občani, ki imajo vidne znake invalidnosti, ne potrebujejo nikakršne dokumentacije.

Poleg dejavnosti in ugodnosti, ki jih člani lahko uresničujejo v našem Društvu, imamo invalidi ob predložitvi članske izkaznice še več drugih pravic in olajšav, kot na primer:

- Oprostitev plačila turistične takse doma in vseh državah EU (tudi na Hrvaškem);
- Popuste v zdraviliščih;
- Člani našega društva imajo možnost nakupa kopalnih kart za Zdravilišče Laško s 40% popustom;
- Cenejše bivanje v apartmajih in hišicah v naših zdraviliščih in na morju;
- Rehabilitacijo v zdraviliščih za invalide, ki so še v delovnem razmerju ali prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje...

Letna članarina za invalide je 2000 SIT, za podporne člane 2500 SIT. Pri tem velja poudariti, da podporni člani nimajo enakih pravic kot invalidi.

Glede na to, da se približujemo koncu leta, je Upravni odbor sprejel sklep, da novi člani do izteka tega leta ne bodo plačali članarine za leto 2006, kljub temu pa bodo svoje pravice lahko izkoristili takoj po vpisu.

Ob zaključku članka obveščam in vabim vse člane na tradicionalno prednovoletno srečanje invalidov, ki bo 12. decembra 2006 v Kulturnem domu v Šmartnem pri Litiji. Podrobnejše Vas bomo obvestili z vabilom.

Miro Vidic

UO Društva invalidov Litija

Dejavnosti društva „PROSTI ČAS“ v mesecu decembru

SOBOTA, 9. december 2006

Večerni pohod in občni zbor. Smer: ŠMARTNO – BOGENŠPERK Odhod: ob 17.00 izpred OŠ Šmartno.

Program: občni zbor, bogat kulturni program, zakuska.

Vse zainteresirane prosimo, da zaradi lažje organizacije potrdijo svojo udeležbo prek e-pošte: info@drustvoproticas.si ali na tel. 031 721 013.

Hura, prosti čas

Rekreacija med vikendi za otroke in mladino v telovadnici OŠ Šmartno

SOBOTA

športno plezanje, badminton, namizni tenis, igre z žogo – od 9.00 do 11.00, otroci od 6 do 14 let

nogomet – od 11.00 do 13.00, otroci od 10 do 14 let

plavanje na bazenu – od 11.00 do 13.00, od 6 do 14 let

NEDELJA

nogomet – od 10.00 do 12.00, mladina od 16. leta dalje

Vsi programi Hura, prosti čas so brezplačni!

Plezanje na umetni steni v OŠ Šmartno

Rekreativno plezanje za otroke od 5. do 9. leta (I. triletje OŠ)

Vadba poteka ob torkih od 18.00 do 19.00.

Cena: 2000 SIT mesečno (8,35 EUR)

Rekreativno plezanje za otroke II. in III. triletja

Vadba poteka ob torkih od 19.00 do 20.30.

Cena: 2500 SIT mesečno (10,43 EUR)

Trening športnega plezanja – tekmovalna skupina (od 10. do 14. leta)

Torek 18.30 do 20.30, sreda 18.00 do 20.00, petek 18.00 do 20.00.

Cena: 5000 SIT mesečno (20,86 EUR)

Dejavnosti na bazenu v OŠ Šmartno:

Najem bazena za organizirane skupine

Cena najema 1h: 6000 SIT (25,04 EUR)

Cena najema 2h: 11000 SIT (45,90 EUR)

Informacije: Telefon 031 721-013, prek e-pošte: info@drustvoproticas.si

ter spletni strani www.drustvoproticas.si

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustila

JOŽEFA MILOŠEVIČ

rojena Dobravec

iz Jablanice

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste se prišli posloviti od nje. Zahvaljujemo se dr. Hauptmanovi in patronažni službi ZD Litija za nego in skrb v času njene bolezni, ter g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: mož Žarko, sin Dušan z družino, hči Branka, sestri Micka in Anica z družino, brat Franc z družino in družina Dobravec.

2006001

V SPOMIN

Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja v mirni kraj tišine.

Tam srce se tibo zjoče,
saj verjeti noče,
da tebe dragi ati več med nami ni.

28. decembra 2006 mineva drugo leto,
odkar nas je zapusti naš dragi mož in oče

ANTON POGLAJEN

1952 - 2004

iz Jablaniških Laz

Hvala vsem, ki postojte ob njegovem preranem grobu in mu prižigate sveče ter se ga spominjate z lepo mislijo.

Njegovi: žena Marija, sin Simon in hči Darja

2006002

V SPOMIN

Ne mine ura, dan in noč,
ker vedno si navzoč.

V mojem srcu ti živiš,
zato pot me vodi tja,
kjer tibi dom le rože ti krasijo
in svečke v spomin gorijo.

20. decembra 2006 mineva deset let,
odkar me je mnogo prezgodaj zapusti dragi mož

PAVEL JOGER

iz Spodnje Jablanice

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojte ob njegovem grobu in mu prižigate sveče.

žena Tončka

2006003

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustila

MARJETA ŠKODA

iz Šmartnega pri Litiji

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se g. župniku ter članom PGD Šmartno za lep pogrebni obred. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

2006004

ZAHVALA

JUSTINE GORŠE

rojene Povšnar

iz Črnega potoka 35

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo g. župniku Lampretu za lepo opravljen obred in g. župniku Povšnarju za somaševanje ter pevcom za zapete pesmi. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njeni

2006005

DRUŠTVO PROSTI ČAS

Športne dejavnosti društva

Po končanih poletnih aktivnostih smo z novim šolskim letom dodatno zavihali rokave tudi v Društvu "Prosti čas" Šmartno.

Skupaj z ostalimi športnimi društvi smo v popoldanskem času prebudili šolsko telovadnico, iz leta v leto pa ponudimo tudi vse več prostočasnih športnih dejavnosti na šolskem bazenu.

V mesecu oktobru smo v šolski telovadnici OŠ Šmartno začeli s programom Hura, prosti čas – odprimo telovadnice.

Namen programa je, da med vikendi omogočimo otrokom in mladini brezplačno športno dejavnost v šolski telovadnici in na bazenu. Program Hura, prosti čas smo izvedli tudi v dopoldanskem času med jesenskimi počitnicami. Odziv je bil zelo dober, saj se je rekreacije v telovadnici udeležilo 30 otrok, enako število otrok pa smo lahko vsakodnevno videvali tudi na bazenu. Že v sredini meseca avgusta smo z našimi športnimi plezalci pričeli vaditi športno plezanje na umetni steni, obiskali pa smo tudi nekaj naravnih plezališč, med njimi tudi plezališče Vipavska Bela, kjer smo preživeli lep dvodnevni plezalski izlet. V mesecu oktobru smo pričeli tudi z vadbo naših najmlajših otrok od 5. do 9. leta ter rekreativno vadbo učencev II. in III. triletja. Danes se lahko pohvalimo, da vadbo redno obiskuje 28 otrok. Lahko bi rekli, da je bil mesec oktober za našo športno-plezalno dejavnost zgodovinski, saj smo se s štirimi tekmovalci prvič udeležili tekme za državno prvenstvo v Kranju. Led je bil uspešno prebit. V mesecu decembru nas čaka še ena tekma v Škofji Loki in bo pomenila za ključek letošnje sezone, v naslednji pa se bomo že na samem začetku enakovredno borili za čim večje število točk na državnem prvenstvu. V mesecu oktobru in novembru smo v našem društvu izvedli tudi prvi tečaj športnega plezanja, kjer je 5 tečajnikov pri-

dobilo naziv Pripravnik športnega plezanja.

Vabimo vas tudi, da si 16. decembra 2006 ogledate tekmo v težavnostnem športnem plezanju za osnovnošolce, ki jo bomo drugo leto zapored organizirali v našem društvu. V lanskem letu se je tekmovanja udeležilo prek 80 otrok iz cele Slovenije. Vabljeni vsi, ki bi radi поблиže spoznali to zanimivo športno panogo. Velik del naših dejavnosti poteka tudi na šolskem bazenu. V mesecu oktobru smo uspešno izvedli 12-urni strnjeni začetni tečaj plavanja. Žal se ga je udeležilo le 6 otrok, kar je nekoliko manj, kot smo pričakovali. Mnogo bolj številčna pa je udeležba na 30-urnih tečajih plavanja, ki bodo potekali do konca meseca aprila, saj tečaj za otroke I. in II. triletja obiskuje 30 otrok. Z veseljem tudi ugotavljamo, da se za rekreacijo na bazenu odloča vse več organiziranih skupin.

Za konec bi vas radi opozorili, da je že razpisano zimovanje, ki ga bomo med zimskimi počitnicami izvedli na Treh kraljih na Pohorju, vabimo pa vas tudi, da se 9. decembra 2006 udeležite večernega pohoda na Bogenšperk, kjer bomo imeli redni občni zbor društva in zanimiv kulturni program.

Več o naših aktivnostih na spletni strani www.drustvoprosticas.si, ali pokličite na tel.: 031 721-013.

e-pošta: info@drustvoprosticas.si

Jernej Peterlin

ROKOMET

Spremembe v članski ekipi

V mesecu oktobru je v šmarnem taboru prišlo do velike spremembe. Po tekmi v Litiji z DRŠ Aleš Praznik je trener Sašo Barle ponudil odstop, vodstvo društva pa je po dolgem premisleku sprejelo to odločitev. Mesto prvega trenerja članske ekipe je prevzel dosedanjí pomočnik Primož Cenkar. Članska ekipa je šok terapijo preživela in osvojila zelo pomembni točki na gostovanju v Radgoni in na domačem parketu odpravila neugodni ekipi Črnomlja in Ptujja.

Člani, 2. DRL – vzhod

RD Šmartno 99 – DRŠ Aleš Praznik: 31 : 32

Slaba igra Šmarčanov v drugem polčasu je botrovala novemu porazu. Šmarčani so na začetku povedli in vodili do zadnjih desetih minut, nakar se je zgodilo česar smo se bali in na koncu je spet prišel neizbežen poraz. Kot že omenjeno, je po tekmi trener Barle ponudil odstop, ki ga je uprava kasneje tudi sprejela.

RK Arcont Radgona - RD Šmartno 99: 28 : 32

Zasluzena zmaga! Tekmo so Šmarčani vodili od začetka do konca, domačini pa niso ogrozili zmage niti za trenutek. Tekma je bila težka in zelo pomembna za obe ekipi. Pri domačih je bil izredno razpoložen Petraš s 17 zadetki, a je bilo to premalo za zmago. Tekma v Radgoni je bila tudi debi trenerja Cenkarja, kot prvega trenerja članske ekipe.

RD Šmartno 99 – RK Črnomelj:

36 : 26

Črnomelj je povedel 2 : 1 - to je bilo edino vodstvo Črnomalčev. Od tu naprej je bilo vse v rokah Šmarčanov, ki so bili izredno razpoloženi. Izkazali so se vsi igralci - pohvala za ekipno igro in borbenost na igrišču.

RD Šmartno 99 – MRK Drava Ptuj:

36 : 23

Šmarčani so še enkrat pokazali borbenost na igrišču. Prenovljena ekipa Drave je tokrat naletela na dobro igro Šmarčanov in zgodba s Ptujja, kjer so Šmarčani izgubili za en gol se na srečo ni ponovila. Zmaga Šmarčanom ponuja možnosti za dobro

uvrstitev v končnici, a je do konca predtekmovanja še kar nekaj srečanj.

Mladinci so v preteklem mesecu igrali oslabiljeni, saj niso mogli računati na poškodovanega prvega vratarja Klemna Bučarja. Tako so oslabiljeni Šmarčani proti Dolanom, ki tudi niso blesteli, izgubili z visokim rezultatom 46 : 40. Kot pa sam izid pove, je bila obramba obeh ekip na zelo slabem nivoju. Že naslednjo tekmo so mladinci s hitro in dobro igro povsem nadigrali Dobovčane in visoko zmagali. Na tekmah proti ekipama Krma in ATOM-a Krško je trener Cenkar poklical tudi članskega vratarja Muratoviča, ki se je izkazal na težkem srečanju proti ekipi iz Krškega. Šmarčani so le stežka strli odpor Krčanov, ki so se dobro upirali, in na koncu zabeležili zmago 31 : 29. Žal pa niso uspeli premagati Krma, kjer se je poznala tudi odsotnost nekaterih igralcev, svoje pa sta naredila tudi slaba sodnika. Prav tako so mladinci tudi na gostovanju v Trboljah zabeležili poraz, tako se bodo za nadaljevanje v končnico in boj za napredek v 1. ligo morali še zelo potruditi.

Kadetska ekipa je na srečanju proti ekipi Rudar EVJ Trbovelje pokazala, kako znajo igrati v obrambi in nasprotniku narekovati ritem, če gostje ne bi imeli razpoloženega vratarja, bi bila razlika še dosti višja, a sta tudi šmarska vratarja branila odlično. Šmarčani so zaslužno zmagali 38 : 22. Z eno besedo odlično. Zmagi proti ekipi iz Trbovelj pa so sledili štirje zaporedni porazi. Superiorni Velenjčani so pokazali dobro igro in zaslužno visoko

zmagali 40 : 25, prav tako tudi Celjani 44 : 18. Sevnici pa so v športni dvorani v Litiji slavili z 40 : 27. Celjani so še brez poraza, Sevnici pa so Šmarčani premagali v gosteh. Boljšo igro so prikazali na srečanju v Radečah, kjer se je po poškodbi vrnil Žiga Pregelj, a so vseeno izgubili za dva zadetka.

Starejši dečki so v preteklem mesecu zabeležili dva poraza, dva neodločena izida in eno zmago. Poraza proti zelo močnim ekipama iz Dola in Trbovelj sta bila skoraj neizbežna. Tekma z ekipo iz Krškega se je po mnogih prebratih na koncu končala brez zmagovalca, Šmarčani so na koncu imeli celo možnost za zmago, a je niso izkoristili. Drugo tekmo z neodločenim rezultatom so odigrali v Dobovi, kjer so fantje prikazali precej slabo igro in nepričakovano iztržili samo izenačen izid. Šmarčani so namreč Dobovo na domačem igrišču visoko premagali. Na tekmi proti ekipi iz Sevnice pa so pokazali precej boljšo in borbenejšo igro ter jih v izredno napeti tekmi, z boljšo igro v končnici, tudi premagali. Mlajši dečki, najmlajša ekipa v ligi, se še lovi in je zgubila tudi tretjo tekmo proti zelo močni ekipi Sevnice s 35 : 17. V četrtem krogu pa so se srečali z ekipo Dobove. Šmarčani so vodili celotno tekmo in zaslužno zmagali z rezultatom 20 : 17.

Mesec december bo še zelo rokometno obarvan, zato vabimo vse ljubitelje rokometu, da se nam pridružite in sodelujete pri ustanovitvi navijaške skupine Rokometnega društva Šmartno99. Skupaj bomo na tribuni športne dvorane v Litiji glasno spodbujali naše rokometarje.

Za več informacij smo dosegljivi prek e-maila: info@rd-smartno99.org

Natančen razpored tekem je objavljen v novicah na spletni strani društva: <http://www.rd-smartno99.org> ter na oglasni deski pri Osnovni šoli Šmartno. Vabljeni!

Ob tej priložnosti naj tudi čestitamo g. Milanu Izlakarju za ponovno izvolitev na mesto župana občine Šmartno pri Litiji in tudi vsem svetnikom ob izvolitvi v občinski svet.

RD Šmartno 99

Zlata medalja Roka Moharja

Po odličnem nastopu na Državnem prvenstvu se je Rok Mohar udeležil mednarodnega turnirja v Zagrebu, Pantera-fighters world cup. Nastopil je v kategoriji veteranov, črni pasovi, nad 27 let in osvojil zlato medaljo.

V soboto, 11. novembra, se je v Ljubljani zbrala slovenska tehnična reprezentanca v taekwondo-ju, ki jo vodi Rok. Ekipa je opravila dva treninga in se seznanila z predvidenim delom, katerega glavni cilj je udeležba na svetovnem prvenstvu leta 2007 v Koreji.

18. novembra pa se je tehnična reprezentanca, pod vodstvom trenerja Roka Moharja, udeležila prve pripravljalne tekme v Zagrebu – 4. Maksimir kup. Tekmovanja se je udeležilo 260 tekmovalcev iz 26 klubov. Za reprezentanco je do edinega odličja v konkurenci člani, črni pasovi, od 18 do 30 let, osvojil Rok Mohar – bronasto medaljo.

Taekwondoisti uspešni tudi v tujini

Vzporedno z novim šolskim letom smo tudi v Taekwondo klubu Šmartno - Litija začeli vaditi. Vpisalo se je veliko novih članov različnih starosti, tako da nas je na treningih čedalje več. Vedno bližje pa je bilo tudi prvo tekmovanje in tako smo se 14. oktobra udeležili državnega prvenstva v tehniki – Poomsae. Tekmovanja se je udeležilo več kot 91 tekmovalcev iz vse Slovenije ter 13 mladeničev in mladenk iz našega kluba. Dobro so se kosali z nasprotniki in domov odnesli tudi dve medalji. V moški konkurenci je presenetil mladi Aldin Muratović s tretjim mestom, med ženskami pa je bila najuspešnejša tekmovalka našega kluba Katarina Škrabanja, ki je osvojila bronasto medaljo. Seveda gre čestitati tudi vsem ostalim udeležencem, saj je nekaterim odličja zmanjkalo res malo, davek pa je pobrala tudi neizkušenost nekaterih članov, ki so bili na takšnem tekmovanju prvič.

Odlično trenirajo tudi višji pasovi, ki se pripravljajo na odhod čez mejo in na udeležbo na tekmovanjih v tujini. Tako sta se v soboto, 28. oktobra, mladinka Nermin Rekanović in Gašper Repina udeležila tekmovanja v borbah 10. Schwabisch Open, ki je potekalo v Stuttgartu – Nemčija. Nermin Rekanović je v svoji kategoriji prišel do polfinalne borbe, ki jo je le za las izgubil s 3 : 2. Gašper Repina pa je moral po odličnem začetku polfinalno borbo, kjer je zaostajal le za eno piko, zaradi poškodbe predati. Na tekmovanju, kjer ju je spremljala trenerka Maruša Višnikar, sta tako oba tekmovalca v svojih kategorijah osvojila odlično tretje mesto.

Tudi kadeti se pripravljajo za Jastreb cup na Hrvaškem, vsi skupaj pa že željno pričakujemo odhod v Srbijo in Romunijo, saj bomo konec novembra skušali dokazati, da se lahko kosamo tudi s taekwondoisti drugih držav. Kaj več o tem pa čez mesec dni, ko se bomo vrnili domov in morebiti s seboj prinesli tudi kakšno odličje.

Gašper Repina, TKD Šmartno-Litija

Vabljeni ste, da svoje prispevke v elektronski obliki pošljete vključno do **29. DECEMBRA 2006**

po e-pošti: martinov.glas@preprinta.si

ali na naslov: Glasilo Martinov glas, p. p. 14, 1270 Litija

Tekstovni prispevki naj bodo dostavljeni v word.doc obliki.

Fotografije v .jpg ali .tiff (300 dpi) formatu, logotipi in simboli pa v formatu .ai ali .cdr.

OBJAVE - OGLASI!

Členjene bralke in bralce obveščamo, da lahko oglase, osmrtnice, zahvale ali spomine objavljajo tudi v glasilu Martinov glas.

Členik zakupa oglasnega prostora

Naslovnica in hrbtna stran: 1 cm² (barvno) 360 SIT z DDV / 1,5 €
Notranja stran: 1 cm² (barvno) 180 SIT z DDV / 0,75 €

Naročila in informacije na telefon/faks: (01) 899 02 82 ali gsm: 040 996 404

Tiskani medij Martinov glas je vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 1024. Medij - glasilo Martinov glas prejema vsa gospodinjstva v občini Šmartno pri Litiji brezplačno na dom enkrat mesečno
Glavni in odgovorni urednik: Janez Vozel
Člani uredniškega odbora: Jože Grdadolnik (tehnični urednik), Karmen Sadar, Rajko Meserko
Lektoriranje: Mirjana Furlan
Zunanji člani uredniškega odbora: R. Sinigoj, N. Omahen, M. Loc, J. Peterlin, S. Kermavner
Izdajatelj: Preprinta d.o.o., Ižanska 318, Ljubljana e-mail: martinov.glas@preprinta.si
Sedež uredništva: Kidričeva 1, 1270 Litija Tel.: 01/ 899 02 82
Tisk: Schwarz, d.o.o., Ljubljana Naklada: 1600 izvodov